

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział pierwszy: Tysiącletnia zima	19
Roje białych pszczół; Widok z lotu ptaka; Odwiedziny w domu; Pani na zamku; Rękodzieło: Przęślica; Rękodzieło: Okienna gwiazda Białej Czarownicy	
Rozdział drugi: Elfy w domu	39
„Jak jest z Alfami?”; „Wiecież teraz czy nie?”; Ofiara dla elfów; Jak Boże Narodzenie; Rękodzieło: Elficka ozdoba okienna	
Rozdział trzeci:	
Martwy w świąteczny poranek	59
Królowa elfów; Przepis: Islandzkie krążki chlebowe; W domu, ale nie sam; Vademecum czuwania; Rękodzieło: Wieniec elfów	

Rozdział czwarty:

Jeźdźcy na białych koniach

77

Słońce, księżyc i gwiazdy; Rękodzieło: Lampion
Świętego Marcina; Marcińskie łakocie; Przepis: Rogale
marcińskie; Dzikie Jeździec; „Czarny jak smoła”;
Przepis: Biskupie wino

Rozdział piąty: Stworzenia lasów i gór

93

Čert; Knecht Ruprecht; Inni Mikołajowie; Sen o różdze;
Buttnmandl; Dzwonki Świętego Mikołaja; Belsnickel;
Jólasveinar; Gobliny w oknie

Rozdział szósty:

Skandynawskie bożki domowe

111

Nisse; Tomten; Tonttu; Wytrzymały duszek; Rękodzieło:
Bożonarodzeniowy *tomte*; Przepis: Kleik ryżowy;
Więc chcesz kupić trolla?

Rozdział siódmy: Zabawy z reniferami

131

Stallo; Ludzie Jul; Wio, reniferku!; Bęben czarownika;
Rękodzieło: Renifer ofiarny, ozdoba; Renifery z Abbots
Bromley

Rozdział ósmy:

Bożonarodzeniowy bestiariusz

153

Koń Jul; Kozioł Jul; Dzik Jul; Kot Jul; Wilkołak;
Widmowy pies

Rozdział dziewiąty: Zimowa panna

173

Dzieciatko; Barborka; Łucja; Przepis: Lussekatter; Noc
nadchodzi ciężkimi krokami; Lutzelfrau; Lucka;
Rękodzieło: Maski Lucki; Powstając z popiołów

Rozdział dziesiąty:

Czarownice są wśród nas

199

Wampiry; Przez komin z workiem; Powstanie chatki z piernika; Rękodzieło/Przepis: Domek czarownicy z piernika Lebkuchen; Czarownice przynoszące prezenty; Przepis: gwiazdki Befany

Rozdział jedenasty:

Mroczne duchy paleniska i obejścia

221

Kallikantzaros; Kłoda Jul; Pierwszy gość; Kominiarz; Ludzie Królowej Wrózek

Rozdział dwunasty:

Świąteczny zielnik czarownicy

239

Jemioła (*Viscum album*); Jałowiec (*Juniperus communis*); Ostrokrzew (*Ilex aquifolium*); Bluszcz (*Hedera helix*); Borówka brusznica (*Vaccinium vitis-idaea*); Róża bożonarodzeniowa (1) (*Helleborus niger*); Róża bożonarodzeniowa (2) (*Anastatica hierochuntica*); Róża bożonarodzeniowa (3) (*Rosa alba*); Jabłoń (*Malus domestica*)

Podsumowanie: Wieczność

263

Dodatek: Kalendarz

bożonarodzeniowych duchów i zaklęć

269

Słowniczek

281

Bibliografia

293

Indeks

299